

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS' COMPETENCIES AFFECTING WORK
PERFORMANCE IN ACCORDANCE WITH TEACHER PROFESSIONAL
STANDARDS UNDER NAKHON PATHOM
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

กรกต ชาวสะอาด/ KORAKOD KHAOSSARD¹
นภาพรณี ยอดสิน/ NAPAPORN YODSIN²
นภาพเดช บุญเชิดชู/ NAPADECH BOONCHERDCHOO³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา
ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู และ 3) วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็น
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนของรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 323 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบ
แบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
ที่สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอย
พหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการวิเคราะห์สังเคราะห์

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

³อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชน อย่างสร้างสรรค์ และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงาน เป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู ประถมศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the level of the primary school administrators' competencies; 2) identify the level of work performance in accordance with teacher professional standards; and 3) analyze the primary school administrators' competencies affecting work performance in accordance with teacher professional standards. The research sample was 323 government primary school teachers under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1, derived by proportional stratified random sampling distributed by school size. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The findings of this research were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the level of the primary school administrators' competencies was at a high level. These aspects, ranked from the highest to the lowest, were as follows: self-development, teamwork management, personnel competency development, result based management, and analysis and synthesis.

2. Overall and in specific aspects, the level of work performance in accordance with teacher professional standards was at a high level. The first 3 aspects, ranked from the highest to the lowest, were as follows: being a good role model for students; working cooperatively and creatively with other school personnel and community agencies; and reporting the results of students' quality development systematically.

3. The primary school administrators' competencies in the aspects of analysis and synthesis, teamwork management, and personnel competency development together

predicted work performance in accordance with teacher professional standards at the percentage of 50 with statistical significance at .05.

Keywords: administrator's competency, teacher professional standards, primary education

บทนำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ดังเช่นพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานงานวันครูโลก ณ หอประชุมคุรุสภา วันที่ 5 ตุลาคม 2547 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549: บทนำ) ความว่า

“การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะมีความสามารถและอยู่แห่งหนใด ในปัจจุบันองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาต่าง ๆ หลายองค์กรล้วนสนับสนุนคำขวัญ Education for all การศึกษาเพื่อทุกคน และร่วมกันผลักดันให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่าง ๆ ทั่วโลก การที่จะทำให้เป้าหมายทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ดังกล่าว สำเร็จลุล่วงไปได้ ย่อมต้องอาศัยครูเป็นปัจจัยสำคัญ แม้ในปัจจุบัน เทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษามีใช่เพียงการรับความรู้ รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น สิ่งสำคัญกว่าคือการฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึ่งพาตนเอง และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนนี้ต้องใช้คนสอนเท่านั้น ยิ่งเทคโนโลยีก้าวไกลเพียงใด ก็ยิ่งต้องการครูที่มีความสามารถมากขึ้นเท่านั้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถอบรมบ่มนิสัยในยุคใหม่ได้”

ดังนั้น ไม่ว่าจะโลกและเทคโนโลยีจะพัฒนาก้าวหน้าไปเพียงใด ครูก็ยังคงมีความสำคัญอยู่เสมอ เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่า จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดยกระดับครูสู่วิชาชีพควบคุม เพราะครูมีลักษณะเป็นวิชาชีพ เช่นเดียวกับ แพทย์ วิศวกร ฯลฯ เพื่อให้ครูเป็นวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีเกียรติเป็นที่ยอมรับ ได้รับความไว้วางใจ จึงมีการพิจารณาพระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (2546: 1) ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา ประกอบด้วย ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น และจัดตั้งหน่วยงาน กำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ คุรุสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาต กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพ ดังนั้น วิชาชีพครู

จึงจำเป็นต้องได้รับใบอนุญาต ซึ่งถือเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติเพียงพอ และสามารถปฏิบัติการสอนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งยังออกข้อบังคับของคุรุสภา เพื่อควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้มีวัตถุประสงค์ให้ครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับ รวมทั้งสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งเชื่อได้ว่าครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนจะต้องประสบผลสำเร็จและเป็นอนาคตของชาติต่อไป

ในสถานศึกษา นอกจากจะมีครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ยังมีผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีตำแหน่ง และอำนาจตามกฎหมาย มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ เกี่ยวข้องกับคน เงิน วัสดุ และวิธีการต่าง ๆ ทั้งยังมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา รวมถึงการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ สอดคล้องกับธีรยุทธ พึ่งเที่ยร (2552: 194) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และจะต้องเป็นผู้นำครู บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนให้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับครู และผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นวิชาชีพทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นวิชาชีพควบคุม และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของคุรุสภา จากบทบาท และหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้เกิดการนำแนวคิดสมรรถนะมาพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดสมรรถนะในแวดวงข้าราชการ เกิดจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 (สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2548: คำนำ) ซึ่งมีมติเห็นชอบกับแนวทางการปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐ ที่เน้นผลสัมฤทธิ์ในการทำงานเพื่อประชาชน ซึ่งยึดผลลัพธ์ ความคุ้มค่า ตรงต่อความต้องการของสังคมและประชาชนผู้รับบริการ จึงทำให้สำนักงานข้าราชการพลเรือนทำการศึกษาและกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในภาคการศึกษา หน่วยงานที่ศึกษาและกำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการอบรมพัฒนา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้นำสมรรถนะมาเป็นหลักเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาการเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะมีความสำคัญ และจำเป็นต่อผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันตามตำแหน่ง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ สอดคล้องกับไพฑูถย์ สีนลาร์ตัน (2557: 50) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้บริหารสถานศึกษากับครู ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแห่งพฤติกรรม เป็นจุดแห่งการริเริ่มเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ผู้บริหารจึงควรยอมรับในความแตกต่างของบุคคล และสนับสนุนช่วยเหลือครู เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาและความก้าวหน้าที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ผลักดันครูให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการวิจัยของพินิจ แสนวัง (2555: 113) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์คล้ายคลึงกัน แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
3. เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ตัวแปรการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การพัฒนาตนเอง 3) การทำงานเป็นทีม 4) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ และ 5) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
2. **ตัวแปรตาม** คือ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวร ที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

คำจำกัดความตัวแปรการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ทำให้ประสบความสำเร็จ และเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของสถานศึกษา ขอบข่ายสมรรถนะของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การดำเนินงานที่ให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้น โดยมีการตั้งเป้าหมาย วางแผน และกำหนดตัวชี้วัด ซึ่งอาจใช้ผลสัมฤทธิ์เดิม หรือผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง มากำหนดเป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดการดำเนินงาน มีการประเมินการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การพัฒนาตนให้มีศักยภาพในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน ภาระงาน ความรับผิดชอบ หรือความต้องการของตนเอง โดยอาจพัฒนาจากข้อบกพร่อง หรือพัฒนาต่อยอดความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งเกิดจากการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทุก ๆ ด้าน

1.3 การทำงานเป็นทีม หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมตัวกัน มีเป้าหมายร่วมกัน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งบุคคลจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจแก่กัน โดยมีการแบ่งบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เป็นการรวมตัวเพื่อดึงศักยภาพของแต่ละบุคคลออกมา เพื่อร่วมมือกันให้การดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

1.4 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ หมายถึง การทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยกระบวนการคิดที่เป็นระบบ โดยรวบรวมข้อมูล เพื่อแยกแยะประเด็นและส่วนประกอบต่าง ๆ หาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยง จัดหมวดหมู่ และประมวลผล เพื่อหาความจริง สร้างความเข้าใจที่ชัดเจน จนนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถใช้ในการพัฒนาความรู้ แก้ไขปัญหา หรือพัฒนางาน

1.5 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร หมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งต้องพิจารณาถึงจุดอ่อน จุดแข็ง และความเหมาะสม เพื่อเติมเต็มให้บุคลากรเป็นผู้ที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้อง ปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้ง ต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วย

2.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ บุคลิก คุณธรรม และเจตคติ ด้วยกระบวนการต่าง ๆ เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เพื่อให้มี ความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน และการดำรงอยู่ในวิชาชีพ

2.2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การเลือก กิจกรรมและวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของ การจัดการเรียนการสอน

2.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ หมายถึง การจัดการกระบวนการและ เทคนิคจัดการเรียนการสอนตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน โดยวิเคราะห์ความต้องการ และ ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ เกิดผลการเรียนที่ดีขึ้น

2.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน หมายถึง การพัฒนา แผนการสอน โดยอาจเลือกใช้ หรือปรับปรุงแผนการสอนเดิมที่มีอยู่ให้มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อให้ สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การคิดค้น เลือกใช้ และปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ไปสู่ ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาการเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผล ถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด ที่ถูกต้อง มีการคิดที่เป็นระบบ มีลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดในการเรียน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิตประจำวัน

2.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผล การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีลำดับขั้นตอน ครอบคลุมในด้านปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงขั้นตอนการใช้นวัตกรรม ผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

2.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนทั้งด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา จริยธรรม ที่ดีที่เหมาะสมกับครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับตนเองได้

2.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ที่อยู่ในสถานศึกษา โดยรับฟังความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นตามสมควร ให้การยอมรับในความรู้ ความสามารถ และความแตกต่างของบุคคล ให้เกียรติแก่ผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ และมีความรับผิดชอบ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2.10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ที่อยู่ในชุมชน โดยรับฟังความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นตามสมควร ยอมรับในความรู้ ความสามารถ และความแตกต่างของบุคคล ให้เกียรติแก่ผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ และมีความรับผิดชอบ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาสังคม

2.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การนำปัญหามาจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะในการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ และสามารถนำกระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (descriptive research) โดยใช้ครูเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis)

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,618 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในปีการศึกษา 2558 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Lindeman, Merenda and Gold (1980: 63 อ้างถึงใน นางลักษณ วัชรชัย, 2542: 54) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน กระจายตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ใหญ่พิเศษ	189	39
ใหญ่	104	22
กลาง	354	75
เล็ก	971	204
รวม	1,618	340

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามคำนิยามศัพท์ตัวแปร โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่า IOC (index of item objective congruence) ตั้งแต่ 0.67 ได้กระทั่งคำถามสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 ข้อ ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 6 ข้อ การพัฒนาตนเอง 5 ข้อ การทำงานเป็นทีม 6 ข้อ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ 5 ข้อ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร 5 ข้อ และกระทั่งคำถามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำนวน 59 ข้อ ประกอบด้วย ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 5 ข้อ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 5 ข้อ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 5 ข้อ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5 ข้อ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 5 ข้อ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 5 ข้อ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 5 ข้อ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 4 ข้อ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 5 ข้อ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 5 ข้อ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 5 ข้อ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ 5 ข้อ และนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้กลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2557: 156) คุณภาพด้านความเที่ยงของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.988 และค่าความเที่ยงของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เท่ากับ 0.980

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 340 ฉบับ พร้อมหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 323 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมาย โดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามแนวความคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา/การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา/การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา/การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา/การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา/การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการพัฒนาตนเองอยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.53$) รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.56$) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.58$) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.54$) และการวิเคราะห์สังเคราะห์ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.60$) ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

(n = 323)

ข้อ	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1.	การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.36	0.54	มาก	4
2.	การพัฒนาตนเอง	4.40	0.53	มาก	1
3.	การทำงานเป็นทีม	4.40	0.56	มาก	2
4.	การวิเคราะห์สังเคราะห์	4.30	0.60	มาก	5
5.	การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.38	0.58	มาก	3
รวม		4.37	0.50	มาก	

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนอยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.52$) รองลงมาคือ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.54$) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.49$) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.57$) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.49$) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.55$) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.55$) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.59$) จัดกิจกรรมการเรียน

การสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.59) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.56) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียนและการวัดผล ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.59) และ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

(n = 323)

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ	4.25	0.49	มาก	5
2.	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน	4.43	0.49	มาก	3
3.	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ	4.25	0.55	มาก	6
4.	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน	4.09	0.59	มาก	11
5.	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.19	0.56	มาก	10
6.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	4.22	0.59	มาก	9
7.	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	4.09	0.59	มาก	12
8.	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.48	0.55	มาก	1
9.	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.42	0.57	มาก	4
10.	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	4.46	0.54	มาก	2
11.	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	4.25	0.55	มาก	7
12.	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	4.23	0.59	มาก	8
รวม		4.28	0.45	มาก	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X_4) การทำงานเป็นทีม (X_3) และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X_5) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและ

สามารถอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (Y_{tot}) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.50 ซึ่งแสดงว่า การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงาน เป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครูได้ร้อยละ 50 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.69 + 0.21 (X_4) + 0.21 (X_3) + 0.17 (X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{tot} = 0.28 (Z_4) + 0.26 (Z_3) + 0.22 (Z_5)$$

ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1

(n = 323)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	3	33.25	11.08	107.16*	.00
Residual	319	32.99	0.10		
Total	322	66.25			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t	Sig.
ค่าคงที่	1.69		0.15	11.43*	.00
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X_4)	0.21	0.28	0.06	3.69*	.00
การทำงานเป็นทีม (X_3)	0.21	0.26	0.06	3.73*	.00
การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X_5)	0.17	0.22	0.06	3.07*	.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.71   R² = 0.50   SEE. = 0.32

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการวิเคราะห์สังเคราะห์ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสำเร็จการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา เพื่อให้มีคุณสมบัติสำหรับการเข้ารับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว ยังต้องได้รับการฝึกอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการบริหารสถานศึกษา อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้สถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาทำการวิจัยเพื่อระบุสมรรถนะที่จำเป็นต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้สำหรับการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ออกกฎเกณฑ์การประเมินผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ จากการพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้มีคุณสมบัติสำหรับการเข้าสู่ตำแหน่ง การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การฝึกอบรมพัฒนา และการประเมินเพื่อมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิศ อินทะสุระ (2551: 74-77) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 สรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสมรรถนะหลัก ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสมรรถนะประจำสายงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการสื่อสารและการจูงใจ และด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุญาดา ศิริบุรพงศา (2553: 86-87) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 6 สรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การทำงานเป็นทีม การสื่อสารและจูงใจ การมีวิสัยทัศน์ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรการพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี และการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมภพ ดวงช่อม (2554: 78-81) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 สรุปได้ว่า

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสมรรถนะหลัก ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสมรรถนะประจำสายงานด้านการสื่อสารและจูงใจ รองลงมาคือด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพินิจ แสนวง (2555: 113-114) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สรุปได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคคลากรการทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจการบริการที่ดี และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ตามลำดับ

2. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียนและการวัดผล และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดยกระดับครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงทำให้เกิดข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อ 11 ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 12 ด้าน ครูจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพที่คุรุสภากำหนดไว้ และไม่สามารถปฏิบัติโดยขัดต่อมาตรฐานวิชาชีพได้ ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้ที่มีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด จึงทำให้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑกานต์ สุนันท์ (2551: 80) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่น

ในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ดา ปาวงศ์สร้อย (2552 :77-80) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาพร อุ่นศิริ (2554: 111) ได้ศึกษาคุณลักษณะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ตามลำดับ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เรียงลำดับตามอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากสมรรถนะวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงานเป็นทีม

และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นสมรรถนะเชิงปฏิบัติ จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับวิจัยของนิพิษฐ มาลา (2551: 111) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีสมรรถนะในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งตระหนักรู้และเข้าใจในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดี จึงจะสามารถ บริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพินิจ แสนวง (2555: 113-114) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะ ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ที่คล้ายคลึงตามกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์สังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์สังเคราะห์ เนื่องจากทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์สังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในอันดับสุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่น อีกทั้งยังเป็นสมรรถนะ ที่ถูกคัดเลือกเข้าสมการและสามารถอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นสมรรถนะที่มีอิทธิพลมากและส่งผล ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู จึงควรพัฒนาการวิเคราะห์สังเคราะห์ให้มีระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมีระดับที่สูงขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู รายงานผล การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน เพราะรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับ สุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านอื่น จึงควรพัฒนาให้มีระดับ ที่สูงขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 16 ปีขึ้นไป จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 55.11 และมีอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 จึงเป็นผู้มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่ยาวนาน และเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับข้าราชการ จึงควรทำการวิจัยกับกลุ่มคนที่มีประสบการณ์การทำงานและอายุที่น้อยกว่า ซึ่งอาจได้ผลการวิจัยที่แตกต่างไปจากการวิจัยในครั้งนี้

2.2 สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ที่ใช้เป็นตัวแปรการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการสังเคราะห์ตัวแปร ซึ่งขาดสมรรถนะการบริการที่ดี การสื่อสารและการจูงใจ การมีวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ควรทำการวิจัยโดยใช้สมรรถนะทุกด้าน เพื่อหาว่าสมรรถนะด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อทำการพัฒนาสมรรถนะเหล่านั้นต่อไปในอนาคต

สรุป

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการวิเคราะห์สังเคราะห์ ตามลำดับ สำหรับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียนและการวัดผล และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ตามลำดับ และสมรรถนะผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และ สังเคราะห์ 2) การทำงานเป็นทีม และ 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยนี้พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สามารถ ทำนายการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้ร้อยละ 50

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ธีรยุทธ พึ่งเที่ยง. (2552). **คู่มือการพัฒนาวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพิษฐ มาลา. (2551). **สมรรถนะด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (Lisrel): สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. (2546). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่ม 120) ตอนที่ 52 ก (11 มิถุนายน)
- พระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546. (2546). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่ม 120) ตอนที่ 52 ก (11 มิถุนายน)
- พิชชาพร อุ่นศิริ. (2554). **วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พินิจ แสนวัง. (2555). **สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พรพิศ อินทะสุระ. (2553). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ไพฑูถย์ สีนลารัตน์. (2557). **จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑกานต์ สุนันท์. (2551). **การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักดิ์ดา ปาวงศ์สร้อย. (2552). **การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2548). **คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย.** กรุงเทพฯ: พี. เอ. ลีฟวิง.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุญาดา ศิริบุรพงศา. (2553). **สมรรถนะของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักบริหารยุทธศาสตร์ และบูรณาการการศึกษาที่ 6.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2557). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12).** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมภาพ ดวงช่อม. (2554). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.